

Tåsinge, den 2. juli 2018

Vindmøllesagen fra Tåsinge: Redegørelse til energiministeren og Folketinget

Til energiministeren og medlemmerne af Energi-, Forsynings- og klimaudvalget

En sag om to udskiftningsmøller på Tåsinge har fået stor opmærksomhed i de fynske medier, og senest har den også påkaldt sig interesse fra medlemmer af energiudvalget. For at forhindre yderligere forvirring om sagen vil vi gerne orientere ministeren og udvalget om et grotesk sagsforløb, som nu truer med at få en ellers sund og miljøvenlig investering til at falde helt fra hinanden.

Senest har Energistyrelsen valgt at gå ind i sagen og har helt uhørt frataget et lokalt netforsyningselskab beslutningskompetence i sagen. Styrelsen har med baggrund i en fejl, som vi er helt uden indflydelse på, frataget os et vigtigt pristillæg og overvejer nu helt at stoppe projektet alene på baggrund af myndighedernes egne fejl i sagen.

Som mølleejere føler vi os i denne sag fanget i et ugenomsommeligt spind af fejl og kompetencestridigheder mellem myndigheder og forsyningselskaber, som kan rive tæppet væk under vores bidrag til den grønne omstilling. Vi har i sagen fuldt alle regler og fået alle nødvendige tilladelser, og alligevel står vi akut i en situation, hvor vi risikerer et milliontab og konkurs for to lokale virksomheder med flere end 20 lokale arbejdspladser.

Til udvalgets orientering er her en oversigt over forløbet i sagen.

Planlægningen begyndt i 2013

De to møller er opført som erstatning nogle ældre møller på samme lokalitet på den vestlige side af Tåsinge. Bag møllerne står to ejergrupper bestående af det økologiske landbrug Skiftevær og et lokalt møllelaug med ti medlemmer.

- De to vindmøller udskifter tre vindmøller, der blev rejst for 22 år siden på samme lokalitet
- Lokalsamfundet har kunnet købe anparter i møllerne – det har 10 lokale familier valgt at gøre
- De nye møller er 76,5 meter høje – de tidligere møller var 44 meter. Kommunen har fastsat en generel maksimumhøjde på 80 meter for møller placeret inden for kommunegrænsen.

- Initiativet til projektet blev taget af to lokale familier, som har dyrket jorden på Tåsinge i generationer, siden 1998 økologisk. Begge familier har skabt bæredygtige virksomheder i området:
 - Skiftevær Økologi ApS ved Peter Bay, som med vindmøllen bliver CO₂-neutralt. Virksomheden har flere en 20 fuldtidsansatte medarbejdere. Se mere om virksomheden her:
http://www.skiftevaer.dk/PAGES/OM_SKIFTEVAER.html
 - Belt Electric ved Peter Rasmussen, der har 40 års erfaring i vindmøllebranchen og udvikler nøglekomponenter til vindmølleindustrien. Se mere om virksomheden her:
<http://directdrivetrain.com>

Om miljøforhold og natur

Møllerne er placeret i en mark *i nærheden af* og ikke *i* et Natura2000-område, som det fejlagtigt har fremgået i medierne. Da møllerne er placeret inden for strandbeskyttelseslinien, krævede det dispensation at udskifte de ældre møller med nye. Denne dispensation blev udstedt af **Naturstyrelsen i marts 2013**. Vurderingen var, at møllerne ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer eller projekter, kan påvirke det nærliggende Natura2000 området væsentligt.

Rådgivningsfirmaet **COWI** udarbejdede i **2015** en såkaldt væsentlighedsvurdering og her var konklusionen: Vindmøllerne vurderes ikke at kunne medføre påvirkning af naturtyper eller ikke-flyvende arter. Derfor vurderes habitatområde H111 ikke at kunne blive påvirket væsentligt af vindmøllerne. Cowi undersøgte endvidere havørnetrækket nær møllerne, og konkluderede: 'Risikoen er minimal og bestanden ikke truet'. Det skal desuden bemærkes, at de tidligere møller har stået samme sted i 22 år, uden nogen fugle har ramt dem.

Netop placeringen af møllerne og deres højde har været genstand for kritik og protester fra enkelte naboer. En kritik der også er kommet til udtryk gennem omtale i flere lokale medier, ofte med misvisende eller direkte forkerte påstande om møllernes lovlighed og placering.

Som mølleejere har vi omhyggeligt sørget for at indhente *samtlige* nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder og instanser. Alle oplysninger og dokumentation er blevet fremlagt, og alle formaliteter er fra initiativtagernes side blevet overholdt.

Vi har i den sammenhæng konstateret, at Svendborg Kommune forud for godkendelsen ikke fandt det nødvendigt at gennemføre en VVM-redegørelse.

Hændelsesforløb og tilladelser

- 26. januar 2016: Kommuneplantillæg vedtages

- Februar 2017: Første byggetilladelse
- Juni 2017: Byggetilladelse trækkes tilbage pga. mangler
- 25. august 2016: Anden byggetilladelse udstedes
- 18. december 2017: Vindmøllerne kobles til elnettet og er klar til drift
- 20. december 2017: Kommunens plangrundlag underkendes af to klagenævn samtidigt
- 28. januar 2017: Møllerne får standsningspåbud af Svendborg Kommune
- 20. februar 2018: Ny konsekvensvurdering udført af COWI konkluderer, at møllerne ikke vil påvirke nogen fuglearter og standsningspåbud ophæves
- Juni 2018: Energistyrelsen beviliger pristillæg til den ene mølle, men afslår pristillæg til den anden mølle
- 22. juni 2018: Kontorchef i Energistyrelsen varsler i et tv-indslag, at styrelsen overvejer at standse møllerne endegyldigt. Afgørelsen falder ifølge indslaget i løbet af to uger.

Først ja, så nej

Efter først at have udstedt en ibrugtagningstilladelse – selv om en sådan formelt set ikke er nødvendig – krævede Svendborg kommune i januar møllerne stoppet med henvisning til, at Planklagenævnets og Miljø- og Fødevarerklagenævnets havde underkendt kommunens plangrundlag. Nævnene fastslog, at kommunen ikke havde udført en nødvendig VVM-redegørelse, inden der blev udstedte byggetilladelse.

Efter en konsekvensvurdering fra COWI, gav kommunen 23 dage efter standsningspåbuddet den 20. februar dispensation til fuld drift, mens de krævede miljøundersøgelser pågår.

I kommunens vurdering indgår også, at vindmøllerne tager permanent skade på lejer og nav ved længere tids stilstand (typisk ved en måneds eller længere tids stilstand). Hvis møllerne skal stå stille, mens kommunen gennemfører sin VVM-undersøgelse, vil de med andre ord med stor sandsynlighed blive ødelagt.

Energistyrelsens rolle

Sagen er nu yderligere kompliceret ved, at Energistyrelsen har besluttet at gå ind i sagen og har underkendt det lokale netforsyningsselskabs kompetence. Det har Energistyrelsen imidlertid ikke beføjelse til i loven. Netforsyningsselskabets teknikere koblede den 18. december møllerne på nettet, hvorved møllerne var berettigede til et pristillæg på 25 pr. kWh.

Energistyrelsen begrundet sit indgreb med, at møllerne først er berettiget til pristillæg, når de faktisk har produceret strøm til nettet. Det skete (på grund af en teknisk fejl) for den ene mølles vedkommende først i begyndelsen af januar, altså efter klagenævnene havde underkendt kommunens plangrundlag. Efter styrelsens

opfattelse er møllen derfor *juridisk set* ikke tilsluttet nettet og dermed ikke berettiget til tilskud. Men faktum er, at installationsarbejdet blev udført den 18. december, og samme dag blev møllerne koblet på det offentlige elnet, hvilket som bekendt er forudsætningen for at producere energi på nettet. Den tekniske fejl (ombytning af to faser) betød, at møllen en kort periode faktisk forbrugte strøm i stedet for at producere strøm, men møllen var 'på nettet'.

Det skal tilføjes, at begge møller efter kommunens dispensation kører upåklageligt og har produceret strøm til det offentlige elnet siden midten af februar.

Senest har Energistyrelsen varslet at ville stoppe møllerne, men det har styrelsen ikke beføjelse til i loven.

Truende milliontab

De to møller repræsenterer en samlet investering på ca. 23 mio. kr., heraf ca. 14 mio. kr. for møllerne alene. Ved et permanent forbud og nedtagning, forventes møllerne kun at kunne indbringe ca. syv mio. kr. ved salg. Der vil altså kunne imødeses et tab på ca. 16 mio. kr. for ejerne.

En del af tabet vil formentlig kunne dækkes ved at rejse erstatnings sag mod de involverede myndigheder. Men henset til sagsbehandlingstiden ved denne type sag, vil udfaldet formentlig her og nu blive konkurs for de involverede firmaer med tab af et stort antal lokale arbejdspladser til følge, og at familierne bag møllelauget må sælge boliger og ejendomme, der står som sikkerhed for lån.

Naturligvis skal alle regler være overholdt. Det mener vi efter bedste evne også, at vi har levet op til både i forhold til myndigheder og i forhold til naboer og lokalsamfund. Men lige nu er sagen hvirvlet ind i så mange modstridende bureaukratiske forhold, at det risikerer at kvæle et initiativ, der på alle punkter understøtter landets officielle målsætning om en bæredygtig udvikling.

Se også video om fakta i sagen fra foråret på:

<https://www.youtube.com/watch?v=rSUUGLoRS2c> og

<https://www.facebook.com/VindmollerSkiftekaerTaasinge/videos/120786118763235/> som er set 13.000 gange.

Vi står til rådighed med flere oplysninger og møder gerne op til samtaler og i udvalg, ligesom vi gerne viser rundt på stedet med møllerne.

Med venlig hilsen

Peter Bundsgaard Rasmussen,

Tel. 4051 1331